

PASTIERSKY LIST

bratislavského arcibiskupa metropolitu
MONS. STANISLAVA ZVOLENSKÉHO

NA PRVÚ PÔSTNU NEDELU 2017

Milí bratia a sestry,

začali sme pôstne obdobie, ktoré je časom prípravy na slávenie Veľkej noci. Od najstarších čias sa veriaci kresťania pripravovali na toto slávenie predovšetkým pomocou troch základných činností – modlitbou, almužnou a pôstom. Jednu z týchto činností, modlitbu, pritom vždy chápali nielen ako osobné vyslovenie všeobecne známych slov vo chvíľach ticha v súkromní vlastnej domácnosti alebo v chráme, ale modlitba bola vždy chápaná aj širšie – ako otváranie sa pre Božie myšlienky a Boží plán, ako načúvanie a prispôsobovanie svojho života posolstvu Svätého písma.

V dnešnom evanjeliu sme počuli o pokúšaní Pána Ježiša. Výraz „byť pokúšaný“ chápeme zvyčajne ako situáciu, v ktorej určitá osoba prežíva príťažlivosť niečoho zakázaného. Pôsobí preto prekvapujúco a v istom zmysle i rozpačito, keď v evanjeliu počujeme, že Pán Ježiš bol pokúšaný. Sväté písmo nás však pozýva k tomu, aby sme výraz pokušenie chápali ako situáciu, v ktorej sa overuje pevnosť základných životných rozhodnutí a ako príležitosť osobného dozrievania a rastu. V pokušení alebo skúške je istotne zahrnuté aj riziko zlyhania, ale toto nebezpečenstvo je nevyhnutné, keď chceme postúpiť dopredu a stať sa vyskúšanými a osvedčenými.

Sväté Písmo sa opakovane zaoberá základnými skúškami, ktoré sa dotýkajú života človeka, pokušeniami či skúškami, v ktorých je potrebné sa rozhodnúť medzi prijatím alebo odmietnutím plánu Boha Otca. V prvom čítaní z knihy Genesis sme počuli o skúške alebo pokušení človeka Adama, v evanjeliu sme počuli o skúškach alebo pokušení človeka a Božieho Syna, Ježiša. Sväté písmo porovnáva, ako sa zachoval Adam a ako sa zachoval Pán Ježiš. Adam sa rozhodol ísť za vlastnou mylnou predstavou. Ježiš opakovane potvrdzuje, že nasleduje Božie slovo. Prvý vystrie ruku, aby si vzal plod smrti a druhý sa stáva pôvodcom života. V tejto chvíli bude pre nás dobrou modlitbou, keď úprimne a sústredene budeme vnímať, aké rozhodnutia robí Ježiš v situáciách, ktoré sú skúškou a v ktorých sa mu ponúkajú riešenia nezodpovedajúce Božiemu plánu. Je zrejmé, že opis pokušení Pána Ježiša v evanjeliu svätého Matúša, v nás môže vyvolať otázky typu: Kde sa nachádza ten vysoký vrch, z ktorého sú vidno všetky kráľovstvá sveta? Ako Ježiš vydržal taký dlhý čas nejest'? Akú podobu mal diabol? Zoznam otázok a určitých ťažkostí s porozumením textu by mohol byť ešte dlhší, ale stačia aj tieto, aby sme si pripomenuli, že sa nenachádzame pred presným záznamom na spôsob napr. lekárskej správy, ale nachádzame sa pred textom, ktorý nám prináša dôležité náboženské posolstvo o Bohu a o nás ľuďoch.

Venujme teraz pozornosť podrobnejšie každému z troch pokušení Pána Ježiša, ktoré sa vzťahujú na postoje voči trom skutočnostiam: k veciam, k Bohu a k ľuďom.

V prvom pokušení bol Pán Ježiš pozvaný, aby urobil z kameňov chleby. Je zrejmé, že bez chleba nie je možný život. Pred Bohom je dôležité, aby každý človek mal čo jesť. Avšak na pokušenie využiť svoje schopnosti k vytvoreniu si „chleba do zásoby“ Pán Ježiš odpovedal slovami Písma: „Nielen z chleba žije človek, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst.“ (Dt 8, 3). Iba ten, kto hľadá na svoj život vo svetle Božieho slova, je schopný prisúdiť správnym spôsobom hodnotu materiálnym skutočnostiam tohto sveta. Potrebujeme ich, netreba nimi pohrdať, ani ich odmietat', ale na druhej strane materiálne skutočnosti nemáme pokladať za božstvá. Sú stvorené, pominuteľné a prechodné, nie sú skutočnosťami absolútnymi.

V druhom pokušení diabol pozýva Ježiša, aby sa vrhol dolu z vrcholu chrámu a tak vyskúšal, či ho zachráni anjeli. Najzákernejšia úskočnosť Zlého nemusí byť v zvädzaní človeka k nejakému morálnemu pádu, ale v snahe narušiť jeho vzťah s Bohom. Tento cieľ dosahuje vtedy, keď do mysle človeka vkĺzne pochybnosť, či je Boh verný, či dodržiava svoje prísľuby, a keď potom z tejto pochybnosti človek začne vyžadovať svoje dôkazy Božej lásky. Každému sa stane, že ho naplnia podobné pochybnosti, každý musí zápasit' aj s týmto pokušením. Aj Ježiš bol vystavený tomuto pokušeniu, ale nepodľahol a ani v najťažších chvíľach svojho života nežiadal od svojho Otca žiaden dôkaz lásky, nepochyboval o jeho vernosti ani na kríži. My však podliehame tomuto pokušeniu vždy vtedy, keď žiadame od Boha znaky jeho lásky voči nám, vždy keď žiadame, aby nás oslobodil zázračným spôsobom z ťažkostí a problémov. Pán Ježiš nám ukazuje inú cestu. V každej situácii, šťastnej i bolestnej, máme Nebeského Otca prosit' nie o to, aby zmenil svoje rozhodnutia a prispôbil ich našim, ale aby nám daroval svetlo a silu, ktoré sú potrebné k tomu, aby sme z každej skúšky vyšli zrelší a silnejší v našej dôvere k nemu.

V treťom pokušení diabol sľuboval Ježišovi, že mu dá všetko, ale sa mu musí klaňať. Je to pokušenie nadvlády nad inými. Ide o rozhodovanie sa medzi vládnutím a službou. Táto voľba sa týka človeka v každom životnom stave: kto si nadobudol vzdelanie alebo dosiahol prestížne postavenie môže pomôcť v raste niekomu inému, kto mal menej šťastia ako on, alebo môže svoje vzdelanie a postavenie zneužiť na to, aby pokoril iného, kto je menej schopný. Kto má v rukách moc, kto je bohatý, môže poslúžiť menej majetným a menej schopným, alebo sa môže nad nimi začať vyvyšovať. Ježišovi nechýbali danosti, aby mohol iných prevýšiť. Iste by mal úspech, ak by sa poklonil satanovi, čiže, ak by použil moc k ovládnutiu ostatných. Pán Ježiš však urobil inú voľbu, stal sa sluhom. Nikdy sa nesklonil pred žiadnym ľudským idolom, nenechal sa zviest' mocou, peniazmi, návrhmi na získanie úspechu a slávy. Počúval vždy

a výlučne Otcove slová. A túto správnu cestu služby a pomoci bratom a sestrám ponúka Otec Ježiša Krista všetkým svojim deťom.

Prostredníctvom rozprávania o troch pokušeniach alebo skúškach Pána Ježiša pozorujeme jeho postoje, ktoré nám ukazujú správny vzťah k pozemským veciam, k Bohu Otcovi a k našim bratom a sestrám. Keď zvažujeme náš vzťah k pozemským veciam, k Bohu Otcovi a k našim bratom a sestrám, uvedomujeme si, že vždy nachádzame dostatok príležitostí, aby sme niečo naprávali, zdokonaľovali a nanovo začínali vo všetkých dôležitých oblastiach nášho života. A toto je našou úlohou v pôstnom období.

Jednou z mimoriadne dôležitých oblastí nášho života je aj život v manželstve a v rodine, a tiež príprava našich mladých bratov a sestier na manželstvo. Iste Vy, milí bratia a sestry, ktorí ste rodičmi, usilujete sa vychovávať vašich synov a dcéry takým spôsobom, aby mohli byť dobrými manželmi a manželkami, otcami a matkami. Výchova v rodine v tejto oblasti je mimoriadne dôležitá. K tejto výchove však chceme prispieť aj v našich farských spoločenstvách, a tak využívam tohoročnú Prvú pôstnu nedeľu, aby som Vám oznámil, že z dôvodu prehĺbenia a posilnenia prípravy našich bratov a sestier na prijatie manželstva, od 1. septembra 2017 bude v našej Bratislavskej arcidiecéze záväzná rozšírená príprava na manželstvo.

Je pre nás samozrejmé, že príprava dospelých bratov a sestier na krst, detí na prvú svätú spoveď a sväté prijímanie, príprava mladých chlapcov a dievčat na prijatie sviatosti birmovania trvá viacero mesiacov. Je celkom logické a nevyhnutné, aby sme poskytli v našich farnostiach aj prípravu na manželstvo, ktorá zodpovedá súčasnej zložitej situácii v spoločnosti. Príprava na manželstvo bude uskutočňovaná v deviatich stretnutiach s kňazmi, manželmi animátormi a odborníkmi a bude uskutočňovaná prostredníctvom večerných, denných alebo víkendových kurzov. Podrobnejšie informácie sa naši mladí bratia a sestry, ktorí sa chcú pripravovať na manželstvo dozvedia vo svojich farnostiach.

Bratia a sestry, aj v tohoročnom pôstnom období je nevyhnutné, aby sme sa zastavili, aby sme pozorne počúvali slová Svätého písma a aby sme nad nimi uvažovali. Je dôležité znova vpustiť do svojho vnútra Božie myšlienky a obnoviť svoju základnú životnú voľbu – počúvať Boha a vo svetle jeho slov prehodnocovať jednotlivé udalosti a naše konanie v každodennom živote.

V tomto zmysle Vám všetkým želim požehnané pôstne obdobie.

✠ **Mons. Stanislav Zvolenský**
bratislavský arcibiskup metropolita